

Wymóg posiadania dodatkowego kapitału własnego, określonego zgodnie z zasadami ustanowionymi w portugalskim Krajowym Systemie Księgowym stanowi dyskryminujące ograniczenie swobody świadczenia usług.

Poddanie biur nieruchomości oraz pośredników w obrocie nieruchomościami kontroli dyscyplinarnej ze strony portugalskiego organu administracji, w odniesieniu do świadczenia usług, bez uwzględnienia nadzoru, któremu usługodawca podlega już w państwie członkowskim, w którym ma on siedzibę, stanowi ograniczenie w rozumieniu art. 56 TFUE.

Portugalskie unormowania prawne przewidujące wyłączny lub niemal wyłączny charakter, odpowiednio, wykonywania działalności pośrednika w obrocie nieruchomościami oraz prowadzenia biura nieruchomości, stanowią ograniczenie swobody przedsiębiorczości i swobody czasowego świadczenia usług.

Warunki dostępu do wykonywania tej działalności nie zawierają rozróżnienia ani nie umożliwiają dokonania rozróżnienia między prowadzeniem przedsiębiorstwa a czasowym świadczeniem usług.

Warunki dostępu do działalności z zakresu budownictwa, określone w portugalskim prawie, są wymogami dotyczącymi prowadzenia przedsiębiorstwa. Prawo portugalskie nie zawiera rozróżnienia między prowadzeniem przedsiębiorstwa a świadczeniem usług o charakterze czasowym.

Ograniczenia swobody świadczenia usług i swobody przedsiębiorczości wynikające z portugalskiego prawa nie znajdują uzasadnienia ze względów porządku publicznego.

Chociaż określone ograniczenia podstawowych swobód świadczenia usług i przedsiębiorczości można uzasadnić ochroną konsumentów, sporne ograniczenia nie są proporcjonalne.

Wymóg prowadzenia przedsiębiorstwa, aby uzyskać możliwość świadczenia usług oraz wymóg posiadania licencji mający na celu sprawdzenie, czy spełnione są warunki prowadzenia przedsiębiorstwa, nie są środkami proporcjonalnymi w odniesieniu do swobody świadczenia usług.

Nie jest zwłaszcza rozsądnym wymogiem obowiązek uzyskania zatwierdzenia polisy ubezpieczeniowej w państwie przyjmującym.

Fakt, iż prawo portugalskie zawiera wymóg posiadania dodatkowego kapitału własnego nie wynika ze względów dotyczących wypłacalności.

Nieproporcjonalne jest poddawanie usługodawcy w pełni kontroli dyscyplinarnej, której podlegają pośrednicy w obrocie nieruchomościami oraz biura nieruchomości z siedzibą w Portugalii.

Odwołanie od wyroku Sądu Pierwszej Instancji (siódma izba) wydanego w dniu 30 września 2009 r. w sprawie T-168/05 Arkema przeciwko Komisji, wniesione w dniu 15 grudnia 2009 r. przez Arkema France SA

(Sprawa C-520/09 P)

(2010/C 37/34)

Język postępowania: francuski

Strony

Wnosząca odwołanie: Arkema France SA (przedstawiciel: M. Debroux, adwokat)

Druga strona postępowania: Komisja Europejska

Żądania wnoszącej odwołanie

— uchylenie orzeczenia Sądu z dnia 30 września 2009 r. w sprawie T-168/05,

— obciążenie Komisji całością kosztów postępowania.

Zarzuty i główne argumenty

Wnosząca odwołanie podnosi cztery zarzuty na poparcie swego odwołania.

W ramach zarzutu pierwszego wnosząca odwołanie zarzuca Sądowi naruszenie przepisów dotyczących możliwości przypisania odpowiedzialności w zakresie praktyk antykonkurencyjnych spółki zależnej jej spółce dominującej. Podnosi ona w tym zakresie wewnętrzną sprzeczność dotyczącą samej treści zaskarżonego wyroku związaną z tym, że Sąd stwierdza w tym wyroku, że domniemanie decydującego wpływu spółki dominującej na jej spółkę zależną stanowi wzruszalne domniemanie, które może zostać obalone w przypadku, gdy spółka dominująca lub spółka zależna dostarczą dowody wskazujące na autonomię zachowania spółki zależnej, jednocześnie twierdząc, że funkcja spółki dominującej polega na zapewnieniu jednolitego kierowania spółkami zależnymi w ramach grupy spółek, w szczególności poprzez kontrolę budżetową. Z powyższego wynika de iure niewzruszalne domniemanie decydującego wpływu spółki dominującej na jej spółki zależne i w świetle tego twierdzenia Sądu niemożliwe jest dostarczenie przez spółkę zależną dowodów wskazujących na autonomię jej zachowania na rynku.

W ramach zarzutu drugiego Arkema podnosi naruszenie zasady niedyskryminacji wynikające z niewzruszalnego charakteru domniemania decydującego wpływu spółki dominującej na jej spółki zależne, ponieważ z uwagi na to domniemanie uczestnicy kartelu traktowani są różnie w zależności od tego, czy należą do grupy spółek, czy też do niej nie należą.

W ramach zarzutu trzeciego wnosząca odwołanie twierdzi, że zaskarżony wyrok narusza zasadę równego traktowania i prawo do rzetelnego procesu w zakresie, w jakim Sąd — w odpowiedzi na jej zarzut w przedmiocie naruszenia istotnych wymogów proceduralnych, wynikającego z braku uzasadnienia — zbadał tylko argumentację Elf Aquitaine, spółki dominującej Arkemy, a nie tę, którą przywołała sama Arkema. Wprawdzie Sąd nie jest zobowiązany do wyczerpującego zaprezentowania każdego punktu rozumowania przedstawionego przez strony sporu, jednak uzasadnienie zaskarżonego wyroku powinno przynajmniej pozwolić wnoszącej odwołanie na dokładne poznanie przyjętego wobec niej przez Sąd rozumowania.

W ramach zarzutu czwartego i zarazem ostatniego Arkema podnosi wreszcie naruszenie zasady proporcjonalności w zakresie, w jakim jej obroty zostały uwzględnione przez Komisję dwukrotnie przy obliczaniu podstawy grzywny, oraz błąd, jaki popełnił Sąd, twierząc, iż Komisja nie miała innego wyboru, jeśli nie chciała odstąpić od metody obliczania zgodnej z wytycznymi. Czyniąc tak, Sąd przyznał bowiem wytycznym Komisji bezwzględna moc obowiązującą, której one nie posiadają. Zdaniem wnoszącej odwołanie takie wytyczne są raczej zbliżone do reguł postępowania, które stanowią pewną wskazówkę dla praktyki administracyjnej, niż do przepisów prawnych, których w każdym razie musi przestrzegać administracja.

- uchylenie w całości, na podstawie art. 256 TFUE i art. 56 protokołu nr 3 w sprawie statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, orzeczenia Sądu z dnia 30 września 2009 r. w sprawie T-174/05 Elf Aquitaine SA przeciwko Komisji Wspólnot Europejskich;
- uwzględnienie żądań przedstawionych w postępowaniu w pierwszej instancji;
- w związku z tym stwierdzenie nieważności art. 1 lit. d), art. 2 lit. c), art. 3 i art. 4 pkt 9 decyzji Komisji C(2004) 4876 wersja ostateczna z dnia 19 stycznia 2005 r. dotyczącej postępowania przewidzianego w art. 81 [WE] oraz art. 53 porozumienia EOG (sprawa COMP/E-1/37.773 — MCAA);
- Tytułem pomocniczym, uchylenie lub obniżenie, na podstawie art. 261 TFUE, grzywny w wysokości 45 mln EUR nałożonej łącznie i solidarnie na Arkemę SA i Elf Aquitaine w art. 2 lit. c) ww. decyzji Komisji na mocy przysługującego Trybunałowi nieograniczonego prawa orzekania z uwagi na obiektywne uchybienia dotyczące uzasadnienia i argumentacji orzeczenia Sądu w sprawie T-174/05, opisane w sześciu zarzutach niniejszego odwołania;
- W każdym razie obciążenie Komisji Europejskiej całością kosztów postępowania, w tym kosztami poniesionymi przez Elf Aquitaine w związku z postępowaniem przed Sądem.

Zarzuty i główne argumenty

Wnosząca odwołanie podnosi sześć zarzutów na poparcie swego odwołania.

Odwołanie od wyroku Sądu Pierwszej Instancji (siódma izba) wydanego w dniu 30 września 2009 r. w sprawie T-174/05 Elf Aquitaine przeciwko Komisji, wniesione w dniu 15 grudnia 2009 r. przez Elf Aquitaine SA

(Sprawa C-521/09 P)

(2010/C 37/35)

Język postępowania: francuski

Strony

Wnosząca odwołanie: Elf Aquitaine SA (przedstawiciele: E. Morgan de Rivery i S. Thibault-Liger, adwokaci)

Druga strona postępowania: Komisja Europejska

Żądania wnoszącej odwołanie

— Tytułem żądania głównego:

W ramach zarzutu pierwszego wnosząca odwołanie podnosi, że Sąd naruszył prawo, nie wyciągając wszystkich wniosków z represyjnego charakteru sankcji związanych z art. 101 TFUE [81 WE]. Zarzuca ona Sądowi w szczególności, że wyłączył ją w bezprawny sposób z zakresu stosowania zasady domniemania niewinności i zasady indywidualnego charakteru kar, przypisując wnoszącej odwołanie odpowiedzialność za naruszenie, którego dopuściła się jej spółka zależna, podczas gdy okoliczności faktyczne przedstawione przez wnoszącą odwołanie, przeciwnie, wskazują, iż nie dopuściła się ona osobiście żadnego naruszenia i że nie wiedziała nawet o istnieniu spornego naruszenia w chwili jego popełnienia.

W ramach zarzutu drugiego Elf Aquitaine podnosi naruszenie jej prawa do obrony wynikające z błędnej wykładni zasady słuszności i zasady równości broni. W zaskarżonym wyroku Sąd orzekł bowiem, że zasada równości broni nie została naruszona w niniejszym przypadku, ponieważ wnosząca odwołanie mogła skutecznie przedstawić swe stanowisko w toku procedury administracyjnej i że zarzuty zostały jej przedstawione po raz pierwszy w piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów. Zdaniem wnoszącej odwołanie ta wykładnia jest błędna,